

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-10

Diarienummer 3574/24

Handläggare

John Harming

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: john.harming@arbvux.goteborg.se

Remissvar på motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om suicidpreventiva åtgärder samt fortbildning av kommunens anställda

Förslag till beslut

1. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning tillstyrker motionen.
2. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som nämndens eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har fått i uppdrag att yttra sig om en motion till kommunfullmäktige av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD). Motionärerna föreslår att det inrättas en suicidpreventiv referensgrupp i Göteborg.

Förvaltningen tillstyrker motionen, men den bör beakta olika initiativ inom suicidprevention som genomförs på flera nivåer i samhället.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Suicid kostar samhället åtskilliga miljarder kronor. Kostnaderna för de förlorade arbetsåren i Sverige har beräknats till cirka nio miljarder kronor om året. Att genomföra utbildning för medarbetare och chefer inom suicidprevention innebär en kostnad för själva utbildningsinsatsen, men också för den tid som avsätts för kompetensutveckling.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Suicid är ett folkhälsoproblem som leder till förlust av människoliv och omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa hos anhöriga och andra berörda. Alla insatser som kan minska förekomsten av suicid kan bara ses som positivt.

Suicidpreventivt arbete har stora sociala konsekvenser som berör merparten av invånarna. Suicidprevention hör nära samman med förebyggande och främjande arbete inom området psykisk hälsa. Skydds- och riskfaktorer är samma inom suicidprevention som inom området psykisk hälsa.

Samverkan

Information till de fackliga organisationerna (FSG) onsdagen den 16 april 2025.

Beslutet skickas till

Stadsledningskontoret (Ärendenummer SLK-2024-01191) senast den 25 april 2025 tillsammans med eventuella yrkanden, skiljaktiga meningar, reservationer, särskilda yttranden med mera från nämndbehandlingen.

Ärendet

Ärendet avser svar på motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om suicidpreventiva åtgärder samt fortbildning av kommunens anställda.

Beskrivning av ärendet

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning fick ärendet av stadsledningskontoret för att ge ett remissvar. Ärendet ska återrapporteras senast 25 april 2025.

Motionen

Motionärerna Kjarbeck och Fogeklou skriver:

”Psyisk ohälsa och självmordsprevention är angelägna frågor som inte enbart kan begränsas till hälso- och sjukvården, trots att detta är ett regionalt och nationellt ansvar. Kommunen har också en viktig roll att spela, särskilt då psykisk ohälsa är ett brett samhällsproblem som påverkar många människor i olika livssituationer. Genom att stärka den suicidpreventiva kompetensen bland personal som dagligen möter människor i utsatta situationer kan Göteborgs Stad bidra till att minska risken för självmord och öka stödet för dem som behöver det.

Skolpersonal, vårdpersonal på äldreboenden och kommunal personal som möter personer i riskzonen för självmord har ofta en unik möjlighet att upptäcka tidiga varningssignaler och göra skillnad i det förebyggande arbetet. För att de ska kunna utföra detta arbete på bästa sätt är det avgörande att de har relevant kunskap och verktyg för att agera i krissituationer. Regelbundna utbildningar i första hjälpen till psykisk hälsa skulle ge denna personal en starkare beredskap att identifiera tecken på psykisk ohälsa och suicidrisk, samtidigt som uppdateringar om den senaste forskningen och bästa praxis möjliggör en kontinuerlig kunskapsutveckling.

Genom att inrätta en suicidpreventiv referensgrupp i Göteborg kan staden identifiera behov, hinder och konsekvenser i kommunens beslutsprocesser. Referensgruppen kan synliggöra utvecklingsbehov, stödja en sammanhållen, strategisk suicidprevention i Göteborg samt fungera som ett forum för dialog och samverkan mellan stadens verksamheter, civilsamhället och regionen.” (Kommunfullmäktige, handling 2024, nr 257)

Suicidprevention

Det finns en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention som sträcker sig från 2025 till 2034. Den innehåller ett samlat ramverk med mål och delmål och för första gången ska dessa knytas ihop med ett uppföljningssystem för ett ökat lärande och effektivare arbete. De övergripande målen är:

- En förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen
- Färre liv förlorade i suicid
- Minskade påverkbara skillnader i psykisk hälsa
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd

Den nationella strategins innehåll ska kunna användas som grund för lokala och regionala handlingsplaner och andra satsningar.

Sedan hösten 2020 finns det en länsgemensam handlingsplan för suicidprevention. Denna är antagen i Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) samt det Politiska samrådsorganet

(SRO) ställde sig under våren 2020 bakom handlingsplanen. Hälso-och sjukvårdsstyrelsen fattade beslut om handlingsplanen den 15 oktober 2020. Planen ska utgöra en gemensam grund för kommunernas och regionens suicidpreventiva arbete. Det kan även utgöra grund för samarbete med andra aktörer. Handlingsplanen sträcker sig fram till och med 2025.

Göteborgsregionen bedriver sedan början på 2024 ett strategiskt arbete med psykisk hälsa och suicidprevention i göteborgsregionen. Arbetet syftar till att utifrån kommunernas behov ge stöd till utvecklingsarbete och samordna och stärka arbete i länet.

Kommunfullmäktige i Göteborg beslutade i oktober 2014 att anta strategisk plan för suicidprevention i Göteborg. Beslutet var inte tidsbegränsat. Där nämns ett flertal strategier, bland andra:

- Genom kompetensutveckling säkerställa ett kvalitativt gott professionellt omhändertagande dels i den akuta fasen, dels i behandling och kontroll av bakomliggande faktorer
- Suicidprevention ska utvecklas i nära samarbete med berörda aktörer.
- Stärka ledning, samordning och styrning för att utveckla, följa upp och förbättra suicidpreventionen i Göteborgs Stad

Det sker idag således arbete med suicidprevention på flera nivåer i samhället som behöver beaktas i stadens arbete med suicidpreventivt arbete.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen tillstyrker motionen då arbetet med suicidprevention är angeläget och en viktig fråga som lämpligen bör kunna stödjas och utvecklas med hjälp av en referensgrupp i staden.

Förvaltningen lyfter vidare fram dessa aspekter som bör beaktas:

- Motionens förslag bör beakta de initiativ som tagits på olika nivåer i samhället.
- Förslaget om regelbundna utbildningar i första hjälpen till psykisk hälsa ses som viktigt och bör ske strukturerat.
- Tydlig och uppdaterad rutin på arbetsplatsen för akuta lägen är angeläget.
- Fokus på tidiga insatser bör ske parallellt med utbildning som hanterar akut suicidprevention.
- Viktigt med samverkan över staden och med organisationer med erfarenhet av suicidprevention.
- Referensgrupp bör kunna vara ett nav som samordnar och ger stöd i flera av ovanstående punkter.

Lars Durfelt
Förvaltningsdirektör

Maria Löfgren
Avdelningschef

